

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟΥ κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Ο ΠΑΠΑΣ ΑΠΟ ΤΟ ΜΠΛΑΤΣΗ

— Εύλογησον Δέσποτα!

Και εύλογούσεν ό Δέσποτας, άνοιγοντας τὰ δάχτυλά του
ἀπάνω ἀπὸ τὰ κεφάλια τῶν πιστῶν, σὰν νὰ τοὺς μοίραζε
στραγάλια.

— "Υπαγε εἰς ὁδὸν εἰ-
ρήνης!..."

Περίεργος «Δέσποτας» κι' αὐτός. Μὰ ὅσο καὶ ἂν ἦταν περίεργος, τόσο καὶ κατάλληλος ἦταν γιὰ τὸ χωριό τὸ Πρασσοχώρι. Πρεκοπάνα ίσως νὰ τὸ λέγαν τότε τὸ χωριό καὶ Πρεκοπάνα λέγεται καὶ σήμερα, μὰ οἱ γειτόνοι γύρω τόχαν μεταβαφτίσει «Πρασσοχώρι», γιὰ τὶς μεγάλες καὶ ἀτελείωτες προμήθειες τῶν πράσσων, τῆς μοναδικῆς τροφῆς τῶν χωρικῶν. Οἱ κάτοικοι του δὲν εἶχαν θγῆ ὅξω ἀπὸ τὸ χωριό, παρὰ γιὰ νὰ βοσκήσουν λίγους χοίρους, ή νὰ πᾶν στὸ δάσος γιὰ νὰ κόψουν ξύλα.

Κοιμισμένος κόσμος, δηλα-
δὴ καὶ ἀποκαμωμένος, ποι-

μνιον σωστὸν καὶ ταπεινὸν καὶ ἄκακον, κατάλληλον γιὰ οἰονδήποτε ποιμένα, ή μὲ ἄλλο ὄνομα «παπᾶν».

Ο ποιμενάρχης δὲν ἦταν ἀπὸ ἔκει. Ἡταν ψηλά, ἀπὸ τὸ Μπλάτση τῆς Κοζάνης, τὸ Ελληνομπλάτση, ὅπως λέγεται, βοσκὸς προβάτων πρὶν καὶ κατσικιῶν, καὶ νῦν προβατανθρώπων.

Γράμματα δὲν ἔξερε. Γραφή, ἀνάγνωσι, μηδέν. "Αγνωστον ἄν εἶχε ἵδη καὶ ποτὲ βιβλίο. Ἀπὸ μικρὸς βοσκοῦσε κοπάδια στὰ ψηλὰ βουνά, παρέα μὲ τὰ δέντρα τὰ θεώρατα, τοὺς λύκους, τὶς νεροσυρμές, τὶς καταιγίδες καὶ τοὺς ἀνέμους.

"Ἐτσι μεγάλωσε κι' ἀντρειώθηκε ἔκει. Καὶ μιὰ ἡμέρα, ὅπου πέρναγε τὰ πρόβατα κοντά ἀπὸ τὸ μονοπάτι σ' ἔνα δάσος, εἶδε ἔνα καινούργιο καλυμμαῦχι κάτω στὰ χορτάρια, ἔνα καινούργιο καλυμμαῦχι ἀπὸ παπᾶ.

Κάποιος παπᾶς θὰ εἶχε προσκληθῆ ἀπὸ κανένα κοντεινὸ χωριό καὶ θὰ εἶχε βάλει σὲ κανένα καλάθι γιὰ νὰ μὴ τσαλακωθῇ τὸ καλό του καλυμμαῦχι, γιὰ νὰ τὸ φορέσῃ ὅταν θὰ πλησίαζε στὸ χωριό. Καὶ ἔτσι σ' ὅλο τὸ δρόμο γιὰ νὰ μὴ χαλάῃ τὸ καινούργιο του, φοροῦσε τὸ παλῆ του. Κάπου ὅμως ἔκει θὰ πήδησε φαίνεται τὸ ἄλογο καὶ ἔπεσε τὸ καλυμμαῦχι.

Ο παπᾶς δὲν τὸ κατάλαβε καὶ τὸ βρῆκεν ό Μπλατσιώτης.

Τὸ φόρεσε καὶ πῆγε σ' ενα ρέμα γιὰ νὰ κυτταχθῇ.

Μῆνες καὶ καιροὺς εἶχε νὰ κατεβῇ στὸ Μπλάτση. Τὰ μαλλιά του μεγαλώσανε, τὰ γένεια του ἐπίσης. Ἡταν σὰν σωστὸς παπᾶς. Γὸ καλυμμαῦχι συνεπλήρωσε τὴν εἰκόνα τοῦ προσώπου.

— Μωρὲ, κάνω γιὰ παπᾶς! σκέφθηκε.

Καὶ ἀπὸ τότε τοῦ ἔγινε μανία, καὶ μιὰ μανία δυνατή, νὰ γίνη παπᾶς.

— Μιὰ πρέπει νὰ σὲ χειροτονήσῃ, τοῦ εἰπαν, ό Δεσπότης.

— Τὸ καλυμμαῦχι, σκέφθηκε, τὸ ἔχω. Μαλλιά καὶ γένεια ἔχω μακρυά. Τί μου λείπει γιὰ νὰ γενῶ παπᾶς; Δὲν μου λείπει τίποτα!

Καὶ μιὰ καὶ δυὸ στὸ Δεσπότη.

— Τὸ καλυμμαῦχι, τοῦ εἰπεν ό Δεσπότης, δὲν κάνει τὸ παπᾶ. Ξέρεις γράμματα;

— Γράμματα δὲν έρω, τοῦ ἀπάντησε, μὰ έρω νὰ βοσκάω γιδια.

— Καὶ τὰ γιδια τί θὰ τὰ κάμης, τοῦ εἰπεν ό Δεσπότης, σὰν χειροτονηθῆς;

— Θὰ τὰ χαρίσω στὴν ἀγιοσύνη σου.

Καὶ τὴν ἄλλη Κυριακὴ ἔγινε παπᾶς.

— "Λακουσε ἔδω, εἶπε στὸ Δεσπότη, σὰν

χειροτονήθηκε. Νὰ μὲ στείλης σ' ἔνα χωριό που νὰ μὴν ξέρουν ἀπὸ... κόσμο, νὰ εἰνε ὅλοι ἀγράμματοι καὶ χειρότεροι ἀπὸ τὰ πρόθιτά μου.

Καὶ σὰν ἐκεῖνες τὶς ημέρες ζητοῦσεν ό Πρεκοπάνα ιερέα, καὶ ὅὲν εἶχε ό Δεσπότης ιανέναν ἄλλον νὰ χειροτονήσῃ καὶ νὰ στείλη καὶ οὕτε καὶ κανεὶς ἀπὸ τοὺς παληοὺς δεκάτιανε νὰ πάη στὴν Πρεκοπάνα, ό Δεσπότης τὸν ἔστειλε ἔκει.

— "Εξυπνος εἶνε, οκέφθηκε, Μπλατσιώτης εἶνε, διάολος σωστὸς καὶ θὰ τὰ καταφέρῃ.

Καὶ ἀνέμισε τὸ φαρδομάνικό του, δίδοντάς του τὴν εύχη:

— Εἰς δόδον ἴρηνης!..

* * *

Ποῦ νὰ τὸν βάλη,
δὲν εἶχε τὸ χωριό.

Εἶδε παπᾶ ἐπὶ τέλους τὸ φτωχὸ, ἔπειτα ἀπὸ δυὸ-τρία χρόνια! Μποροῦσαν πειὰ νὰ παντρευτοῦν, μποροῦσαν νὰ βαφτίσουν, μποροῦσαν νὰ ἀγιάσουνε, μπορούσανε καὶ νὰ πεθάνουν.

— Εύλογησον Δέσποτα!

Μαζευτῆκαν ὅλοι καὶ τὸν προσκυνούσανε.

Καὶ τοῦτος, νομίζοντας πώς εἶνε στραγάλια ἡ εὔχης, ἀπλωνε βαθειά, στὴν ἀπλωτὴ τὴν τσέπη, τοῦ πλατειοῦ του ράσου καὶ ἔπειτα τὸ ἀνοιγε ἀπάνω τους, σὰν νὰ τοὺς σκορπούσε κομφετί.

Στὶς λειτουργίες πάλι εἶχε δικό του τελετουργικό.

Οἱ χωρικοὶ τὸν παπᾶ δὲν τὸν θέλανε γιὰ τὶς Κυριακὲς καὶ τὶς γιορτές.

— "Ἄς τονε νὰ λειτουργάῃ!

Τὶς Κυριακὲς καὶ τὶς γιορτές αὐτοὶ, κυττάζαν τὰ χωράφια, τὶς δουλειές τους καὶ τὰ ζῶα τους. Τότε βρίσκανε καρό νὰ σιάξουνε τοὺς φράχτες τους, ν' ἀνοίξουνε τ' αὐλάκια τους, ή νὰ βγάλουν στὴ βοσκή τὰ ζῶα τους. Αύτοὶ τὸν θέλαν γιὰ τὶς κοινωνικὲς ἀνάγκες τῆς ζωῆς. Κανένα βάφτισμα, κανένα στεφάνωμα καὶ καμμιὰ εὐχὴ γιὰ τὶς ἀκρίδες.

Τὶς Κυριακὲς καὶ τὶς γιορτές, κανεὶς δὲν πήγαινε στὴν ἐκκλησία. Κάτι γρηοῦλες μόνον καὶ τὰ μικρὰ παιδιά. "Ἐτσι τὸν ἄφηναν μονάχο νὰ κάνῃ ὅ,τι θέλει.

Κι' αὐτὸς ἐτροποιήσε τὸ λειτουργικό. Τὸ ἀπλοποίησε πολύ. Σχεδὸν τὸ εἶχε καταργήσει.

"Ἐπαιρνε τὸ λιθανιστῆρι κι' ὅλο θύμιαζε τὸ ἐκκλησίασμα. Ἐπειδὴ δὲ, δὲν ἔξερε τὶς ψάλλουν οἱ παπᾶδες ὅταν θυμιατίζουνε, μουρμούριζε κι' αὐτὸς κουνῶντας τὸ λιθανιστῆρι:

— "Οσο εἶνε ἀπὸ ἔκει ἔως ἔδω, εἶνε καὶ ἀπὸ ἔδω ἔως ἔκει, ἀλληλούϊα!...

Ἐννοῶντας τὴν ἀκτῖνα ποὺ διέγραφε κινούμενον τὸ θυμιατό.

Η γρηοῦλες προσκυνοῦσαν ἐμπρός του κατανυκτικά.

— Τί καλός παπᾶς, δὲν τὸ λυπτεῖ τοὺς λιθάνινι!

Κι' αὐτὸς δόσε του καὶ λιθάνιζε.

— "Οσο εἶνε ἀπὸ ἔκει ἔως ἔδω, εἶνε καὶ ἀπὸ ἔδω ἔως ἔκει, ἀλληλούϊα!...

Κι' ὅταν ἐρχότανε ἡ ὥρα νὰ διαβάσῃ καὶ τὸ Εὐαγγέλιο, ἀνέβαινε σοθαρὸς-σοθαρὸς στὸν ἄμβωνα.

— Τ' ἀκούσατε καὶ πέρυσι, ρώ.

(Συνέχεια στὴ σελίδα 55)

— Μωρὲ κάνω γιὰ παπᾶς!

— Τί καλός παπᾶς! Τί καλός παπᾶς!
Δὲν τὸ λυπτεῖ τὸ λιθάνινι.

Οἱ χωρικοὶ τὸν προσκυνοῦσανε εὐλαβεικά!...

Ο ΠΑΠΑΣ ΑΠΟ ΤΟ ΜΠΛΑΤΣΗ

(Συνέχεια έκ της σελίδος 38)

τούσε τὸ ἀραιὸν ἐκκλησίασμα, τὸ Εὐαγγέλιο αὐτό;
— Τ' ἀκούσαμε, παπούλη μου.
— "Ε τότε, ἀφοῦ τ' ἀκούσατε, εἰνε περιττὸ νὰ σᾶς τὸ ξανθιαθάσω καὶ νὰ σᾶς χασομερήσω. Πηγαίνετε νὰ ταΐσετε τὶς κόττες σας.

Βολικός παπᾶς.

"Ολοι ἡσαν καταμαγευμένοι. Ποτὲ δὲν ἦταν ἡ ἐκκλησία τόσο καλὴ καὶ στοργικὴ γιὰ τοῦ κοσμάκη τὶς δουλειές.

"Η μόνη δυσκολία ἦταν ὅταν πέθαινε κανείς.

Τότε ἡσαν ὅλοι μαζευμένοι τριγύρω ἀπὸ τὸ λείφανο καὶ θὰ πιανόταν ὁ παπᾶς ποὺ δὲν ἤξερε νὰ φάλλῃ. Ἀλλὰ ὁ πονηρὸς Μπλατσιώτης καὶ πάλιν τὰ ἐμπάλωνε. "Οταν τὸν καλούσαν νὰ διαβάσῃ στὸν πεθαμένο τὴν εὐχὴν, αὐτὸς ἔθγαζε ὅλον τὸν κόσμο ἔξω ἀπὸ τὴν κάμαρη.

— Φύγετε τώρα ἔσεις, τοὺς ἔλεγε. Εἰσθε ἀμαρτωλοί. Δὲν κάνει ν' ἀκοῦτε τὰ θεοτικὰ διαβάσματα. Γιὰ νὰ πιάσουν τὰ διαβάσματα, πρέπει νὰ τὰ διαβάσω μοναχός μου.

Μιὰ-δυὸς οἱ χωρικοὶ γενήκανε περίεργοι.

— Τί διάολο διαβάσματα εἰνε αὐτά, λέγαν ἀναμεταξύ τους, ποὺ δὲν κάνει νὰ τ' ἀκοῦμε κι' ἔμεῖς;

Καὶ μιὰ ἡμέρα τὸν ρώτησαν;

— Πῶς οἱ παληοὶ παπᾶδες τὰ διάβαζαν μπροστά μας;

— Εγὼ δὲν εἶμαι παπᾶς σὰν ἔκείνους. Εἶμαι ἀπὸ τοὺς μεγάλους τοὺς παπᾶδες καὶ ἔχω τὰ δικά μου τὰ τροπάρια.

"Ενας ὅμως ἀπὸ τοὺς πιὸ πονηροὺς τοὺς χωριανούς, σκανδαλίστηκε λιγάκι ἀπὸ τὶς περίεργες εὐχὲς τοῦ Μπλατσιώτη τοῦ παπᾶ, καὶ εἶπε στοὺς ἄλλους:

— Μωρὲ, ἔγω θὰ κάνω τὸν πεθαμένο γιὰ ν' ἀκούσω τὶ διαβάζει.

Καὶ ξαπλώθηκεν ὁ χωριάτης καταγῆς καὶ οἱ ἄλλοι χωρικοὶ καλέσανε τὸν παπᾶ νὰ τὸν διαβάσῃ.

Σάν τοὺς ἔθγαλεν ὁ Μπλατσιώτης ὅλους ἔξω καὶ σὰν δὲν ἤξερε καὶ τὶ εὐχὴ νὰ πῇ, ἀρχισε νὰ ψελλίζῃ τὸ μπλατσιώτικο τραγούδι τοῦ «τρανοῦ χοροῦ» τῆς Σουλτάνας Βιργινάδας:

Κι' ἦταν μεγάλος ὁ χορὸς
Σουλτάνα — Σουλτάνα,
κι' ὁ τόπος ἦταν λίγος,
Σουλτάνα — Βιργινάδα...

Ό πεθαμένος σὰν ἄκουσε τὰ ψαλτικὰ αὐτά, ἀρχισε νὰ χαμογελάῃ, ὅταν τὸν βλέπῃ ὁ παπᾶς.

— Μπά! λέει. Θρυκολάκιασε ἐτούτος,

Καὶ τοῦ δίνει μιὰ μὲ τὸ θυμιατῆρι στὸ κεφάλι.

— "Αἱ στὸ διάολο, τοῦ φώναξε. Κάτσε ησυχα ἔκει, ὥσπου νὰ τελειώσω!

Μὲ τὸ χτύπημα ὁ χωρικός θέλησε νὰ πεταχτῇ ἐπάνω νὰ σωθῇ. Ἀρπάζει λοιπὸν τὸν παπᾶ ἀπὸ τὸν λαιμὸν, ἀλλὰ ἔκεινος, μὲ τὸ θυμιατὸν, τοῦ δίνει τρίτη καὶ τέταρτη στὸ κεφάλι, ὥσπου τὸν ἀφῆκε ξερὸ καταγῆς στὸ πάτωμα.

Κι' ἀμέσως ύστερα θυγάνει θυμωμένος ἔξω καὶ λέει στοὺς χωριάτες, ποὺ περίεργοι περίμεναν, γιατὶ ἄκουσαν τὸ θόρυβο καὶ δὲν ξέρανε τί νὰ ποῦν:

— Ακοῦστε ἔδω, θρέ χωριανοί: "Αλλοτε τοὺς πεθαμένους σας νὰ τοὺς ἀφήνετε νὰ πεθαίνουνε γιὰ καλὰ καὶ ἔπειτα νὰ τοὺς φέρνετε σ' ἔμένα.

— Τί λέεις αὐτοῦ, παπούλη μου;

— Εκείνο ποὺ σᾶς λέω. Τί κυττάτε σὰν χαζοί; Νὰ ἐτούτος ποὺ μοῦ φέρατε, λιγάκι ἀκόμα ἀν δὲν πρόφταινα, θὰ μούθγαζε τὸ λαρύγγι!...

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΕΞΗ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΙΣΟΥΝ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

(Συνέχεια έκ της σελίδος 21)

Η Μαίρη Καρλάϋλ ὅμως ἔχει ἔναν ἐντελῶς δικό της λόγο νὰ είνει ἐναντίον τοῦ ἔρωτος.

— Μ' ἀρέσουν, μοῦ ἔξωμολογήθηκε, ὅλοι οἱ νόστιμοι ἄνδρες. Καταλαβαίνετε λοιπὸν σὲ τὶ δύσκολη θέσι μὲ θάζει ὁ ἔρωτας καὶ τὶ θάσανα μοῦ δημιουργεῖ. Μὲ κάνει νὰ γίνωμαι ψεύτρα, ύποκρίτρια καὶ συχαμένη. "Αν ὅμως δὲν ὑπῆρχε, θὰ μποροῦσε κάθε γυναῖκα νὰ χαρῇ χωρὶς θάσανα τῇ ζωῇ της καὶ νὰ δοκιμάσῃ τὴ γνωριμία ἔνα σωρὸ ἀνδρῶν».

* * *

"Οσο τώρα γιὰ τὴν χαριτωμένη Ντανιέλ. Νταριέ, αὐτὴ μισεῖ τὸν ἔρωτα γιατὶ ποτὲ δὲν ἔχει ἔρθει στὴν καρδιά της. Παρ' ὅλες τὶς προσπάθειές της, αὐτὴ ἡ θεντέττα δὲν μπορεῖ ν' ἀγαπήσῃ! Γι' αὐτὸ τὸ λόγο κιόλας τὴ θεωροῦν στὸ Χόλλυγουντ ὡς ἔνα δυστυχισμένο πλάσμα...

Ο ΔΙΑΒΟΛΟΣ ΤΗΣ ΦΡΑΓΚΦΟΥΡΤΗΣ

(Συνέχεια έκ της σελίδος 14)

τα, ἔφερε σὲ φῶς ἔνα σωρὸ συνταρακτικὲς ἀποκαλοφεις. "Εκείνη ἡ μικροσκοπικὴ φωτογραφικὴ μηχανὴ ἦταν ἔνα θαῦμα τέχνης. Μέσα σ' αὐτὴν βρισκόντουσαν δυὸς ἐπίσης μικροσκοπικὰ φίλμ, τὰ ὅποια παρεδόθησαν ἀμέσως στοὺς χημικούς. Ἡ ἐμφάνισί τους, καθὼς καὶ ἡ μεγένθυσί τους ἔφερε σὲ φῶς ὅλη τὴ δρᾶσι τοῦ Ροῦντολφ "Ες ὡς κατασκόπου. Σ' ἔνα ἀπ' αὐτὰ τὰ φίλμ ἦταν φωτογραφισμένο τὸ νέο σχέδιο τοῦ Μπέρκνερ γιὰ ἔνα μηχάνημα, ποὺ βοηθοῦσε τὰ πολυθόλα στὴν εύθυνολία, κατὰ τὴν ὥρα τῆς πτήσεως τοῦ ἀεροπλάνου.

"Ο ἀρχημηχανικὸς Μπέρκνερ, ὅταν ἔμαθε αὐτές τὶς ἀνακαλύψεις δὲν ἤργησε νὰ καταλάβῃ ποιὸς ἦταν ὁ «διάβολος» ποὺ βοηθοῦσε τοὺς "Αγγλούς: Ἠταν ὁ γιατρὸς Ροῦντολφ "Ες. Κάθε τοιγάρο ποὺ ἀνατίθεται στὸ έργαστριό του μὲ τὸν σατανικὸν ἀναπτήρα του, ίσοδυναμοῦσε μὲ μιὰ φωτογραφία!...

Μά γιατὶ εἶχε δυὸς ἀναπτήρας δὲ, κατάσκυπος γιατρός; "Απλούστατα, γιατὶ χρησιμοποιοῦσε πάντα τὸν ἀληθινὸν ἀναπτήρα καὶ τὸν ἀφηνε μάλιστα στὰ χέρια τῶν ἄλλων γιὰ τὸ περιεργάζωνται μὲ τὴν ὄνειρο τους. "Οταν ὅμως ἤθελε νὰ φωτογραφήσῃ ἔνα πρόσωπο, ἔνα σχέδιο ἢ ἔνα δοχυρωματικὸν ἔργο, χρησιμοποιοῦσε τὸν ἄλλον ἀναπτήρα, μὲ τὴν φωτογραφικὴ μηχανὴ, χωρὶς φυσικὰ νὰ προκαλῇ τὶς ύπονοιες τῶν ἄλλων.

"Η ἀνάκρισις ὅμως ἔφερε στὴν ἐπιφάνεια καὶ ἄλλα πράγματα. "Ανεκαλύφθη, δηλαδὴ, ὅτι ὁ Ροῦντολφ "Ες είχε κλέψει τὰ πιστοποιητικὰ ἔνος γιατροῦ ποὺ εἶχε σκοτωθῆν στὸ μέτωπο καὶ παρουσιαζότων μ' αὐτὰ ὡς Γερμανός. Τὸ πραγματικό του ὄνομα ἦταν Τζαίμης Γκρέϋ, "Αγγλος κατάσκοπος.

"Υστερ' ἀπ' ὅλα αὐτὰ, δὲ, Γκρέϋ καταδικάστηκε σὲ θάνατο, μὰ τὴν παραμονὴ τῆς ἡμέρας ποὺ θὰ ἔξετελεῖτο, δὲ σατανικός αὐτὸς Γκρέϋ κατώρθωσε νὰ δραπετεύσῃ.

Αὐτὸς, λοιπὸν, Ἠταν ὁ τολμηρὸς ἀρχικατάσκοπος Τζαίμης Γκρέϋ, ποὺ σκοτώθηκε ἔδω καὶ λίγες μέρες στὸ Λονδίνο, σ' ἔνα ἀεροπορικὸ δυστύχημα.

Η ΤΡΑΓΙΚΕΣ ΑΛΥΣΙΔΕΣ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

(Συνέχεια έκ της σελίδος 20)

σκαν μιὰ λύσι. Καὶ προχώρησαν σωστές τρεῖς μέρες στὸ δάσος. "Ένα πρωΐ ὅμως ὁ Κρεπὶ εἶδε ἔνα τεράστιο φεῖδι νὰ τοὺς πλησιάζῃ. Μάταια κ' οι δύο, τρομοκρατημένοι ἀπὸ τὴ φρίκη τους, προσπάθησαν ν' ἀμυνθοῦν. Τὸ φεῖδι δάγκωσε τὸν Μπονάρ στὸ χέρι κι' ἔφυγε γρήγορα. "Ηταν δὲ τόσο κεραυνοβόλο τὸ δηλητήριο του, ὡστε, παρὰ τὶς βοήθειες τοῦ Κρεπὶ, δὲ Μπονάρ πέθανε! "Ο Κρεπὶ τὰ εἶχε χαμένα ἀπὸ τὴν ἀπελπισία του. Τώρα Ἠταν ύποχρεωμένος νὰ σέρνει μαζύ του ἔναν πεθαμένο. Στὴν ἀρχὴ αὐτὸ τὸ πράγμα δὲν τοῦ Ἠταν δυσάρεστο. "Επειτα δὲν ἤθελε καὶ νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ φίλο του γιὰ νὰ τὸν φάνε τὰ τσακάλια. Οὔτε πάλι νὰ τὸ σπάσῃ τὰ πόδια μὲ καμμιὰ πέτρα καὶ νὰ ἐλευθερωθῇ. Δὲν βαστοῦσε ἡ καρδιά του. Προτίμησε νὰ τὸν πάρῃ στὴν ἀγκαλιά του καὶ νὰ συνεχίσῃ τὸ δρόμο του. "Επειτα ὅμως ἀπὸ μιὰ μέρα τὸ πτῶμα μέσα σ' ἔκείνη τὴν τρομαχτικὴ ζέστη ἀρχιζει νὰ σαπίζῃ, νὰ γεμίζῃ σκουλήκια καὶ νὰ γίνεται ξενας πολτὸς πράσινος. Συγχρόνως τάγματα δόλοκληρα μυῆγες ἀκολουθοῦσαν τὸν Κρεπὶ, ζητῶντας νὰ χορτάσουν τὴν πείνα τους, καὶ κοπάδια τσακαλιών.

"Ο Κρεπὶ, ποὺ ἔξακολουθοῦσε νὰ παραμένῃ πιστὸς στὸν ὄρκο τῆς φιλίας τοῦ Μπονάρ, πάλαιει ἀπεγνωσμένα γιὰ νὰ προφυλάξῃ τὸ σαπισμένο πτῶμα τοῦ συντρόφου του. Τοῦ εἶχε ὄρκισθη ὅτι θὰ τὸν ἐνεταφίαζε σ' ἔλευθερο χῶμα. Καὶ πράγματι κατώρθωσε νὰ φτάσῃ ὡς τὶς σχέθες τοῦ ποταμοῦ καὶ νὰ τὸν θάψῃ. Μὰ τὸ πιὸ περίεργο εἶνε ὅτι εἶχε ἀποφασίσει νὰ πεθάνῃ κι' αὐτός. Κι' ἔτσι ἀλισθαμένος μ' ἔνα πτῶμα ποὺ Ἠταν κάτω ἀπὸ τὸ χῶμα κάθησε στὸν κορμὸν ἔνδις δέντρου περιμένοντας τὸν θάνατο. Κι' ἔκει τὸν θρῆκε ἐντελῶς τυχαῖα μιὰ περίπολος στρατιωτῶν καὶ τὸν μετέφερε ἀναίσθητο στὸ νοσοκομεῖο.

"Ο Κρεπὶ πάλαιιψε δυὸς μῆνες μὲ τὸ θάνατο καὶ τέλος ἔγινε καλά. Η συγκινητικὴ ιστορία του ὅμως εἶχε γίνει γνωστὴ σ' ὅλη τὴ Γαλλία κι' ἔνα σωρὸ κόσμος ζητοῦσε νὰ τὸν χαρισθῇ τὸ ύπόλοιπο τῆς ποινῆς του. Καὶ πράγματι, ἔτσι κι' ἔγινε. "Ο Κρεπὶ γύρισε πάλι στὸ Παρίσι καὶ μάλιστα ἔγινε τίμιος ἀνθρωπός.